

VENDIM
Nr. 908, datë 21.12.2016

PËR PËRCAKTIMIN E MASAVE PËR KUFIZIMIN E SHKARKIMIT TË PËRBËRËSVE ORGANIKË TË AVULLUESHËM NGA PËRDORIMI I TRETËSVE ORGANIKË NË DISA VEPRIMTARI DHE INSTALIME¹

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të shkronjës “a”, të nenit 15, të ligjit nr. 162/2014, “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis” me propozimin e ministrit të Mjedisit dhe ministrit të Energjisë dhe Industrisë, Këshilli i Ministrave,

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Qëllimi i këtij vendimi është të parandalojë ose të pakësojë efektet e drejtpërdrejta dhe jo të drejtpërdrejta të shkarkimeve të përbërësve organikë të avullueshëm në mjedis, kryesisht në ajër, dhe rreziqet potenciale në shëndetin e njeriut, duke përcaktuar vlerat kufi për këto komponime, si dhe duke parashikuar masa e procedura për t’u zbatuar për disa veprimtari që përdorin tretës organikë.

2. Ky vendim zbatohet për veprimtaritë e përcaktuara në shtojcën I, bashkëlidhur këtij vendimi, dhe kur këto veprimtari funksionojnë mbi pragjet e konsumimit të tretësve, sipas vlerave të caktuara në shtojcën IIA, bashkëlidhur këtij vendimi.

3. Të gjithë termat e përdorur në këtë vendim kanë të njëjtin kuptim me termat e ligjit nr. 162/2014, “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit të mjedisit”, ndërsa termat e mëposhtëm nënkuptojnë:

a) “Bojë”, një përzierje, përfshirë të gjithë tretësit organikë ose përzierjet me përmbajtje tretësish organikë që nevojiten për përshtatjen e përdorimit të tyre, e cila përdoret në veprimtari printimi, për të printuar tekste ose për të stampuar imazhe në një sipërfaqe të caktuar;

b) “Funksionim normal”, të gjitha periudhat e funksionimit të instalimit ose aktivitetit, me përjashtim të funksioneve të ndezjes, ndalimit dhe mirëmbajtjes së pajisjes;

c) “Funksionet e ndezjes dhe të fikjes”, operacionet që sjellin një veprimtari, pajisje ose cisternë në apo jashtë shërbimit apo në ose jashtë një gjendjeje inaktive, duke përjashtuar fazat e luhatjeve të rregullta të veprimtarisë;

ç) “Instalim”, njësia teknike e palëvizshme, në të cilën kryhen një ose më shumë nga veprimtaritë e përcaktuara në shtojcën I, bashkëlidhur këtij vendimi, dhe çdo lloj veprimtarie tjetër, që lidhet drejtpërdrejt me të, e cila ka lidhje teknike me veprimtaritë e kryera në atë vend dhe që mund të ketë ndikim mbi shkarkimet;

d) “Instalim ekzistues”, instalimi që është në funksionim ose instalimi i pajisur me leje mjedisi sipas legjislacionit në fuqi për lejet e mjedisit, përpara hyrjes në fuqi të këtij vendimi, me kusht që instalimi të jetë vënë në funksionim jo më vonë se një vit pas hyrjes në fuqi të këtij vendimi;

dh) “Instalim i ri”, instalimi që vihet në funksionim pas hyrjes në fuqi të këtij vendimi;

e) “Input”, sasia e tretësve organikë dhe sasia e tyre në përzierjet e përdorura gjatë kryerjes së një veprimtarie, përfshirë tretësit e ricikluar brenda dhe jashtë instalimit, sasi të cilat llogariten çdo herë që ato përdoren për kryerjen e veprimtarisë;

ë) “Konsum”, inputi total i tretësve organikë në një instalim gjatë një viti kalendarik ose gjatë çdo periudhe tjetër 12-mujore, duke zbritur sasinë e VOC-eve që është rikuperuar/rigjeneruar për ripërdorim;

f) “Kushtet e mbajtjes”, kushtet në të cilat instalimi funksionon në mënyrë të tillë që VOC-et e çliruara nga veprimtaria mblidhen dhe shkarkohen në mënyrë të kontrolluar, nëpërmjet një oxhaku ose pajisje për pakësimin e shkarkimeve dhe, si pasojë, janë jo tërësisht fluruese;

g) “Kushtet standarde”, temperatura 273,15 K dhe trysnia 101,3 kPa; Vlerat kufi të shkarkimeve, të cilat janë të shprehura si përqendrime në masë për metër kub (m³) do të llogaritet në kushte standarde.

gj) “Kategoritë M1-M3, N1-N3, O1-O3” kanë të njëjtin kuptim sipas përkufizimit në nenin 47, të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar;

h) “Leje mjedisi e tipit A, B ose C” ka të njëjtin kuptim të dhënë në pikat 12, 13 e 14, të nenit 3, të ligjit nr. 10448, datë 14.7.2011, “Për lejet e mjedisit”, të ndryshuar;

¹ Ky vendim përafron pjesërisht direktivën 2010/75/EU të Parlamentit dhe Këshillit të Evropës, të datës 24 nëntor 2010 mbi shkarkimet industriale (parandalimi dhe kontrolli i integruar i ndotjes) OJ L 334, 17.12.2010, p. 17–119 CELEX 32010L0075.

- i) “Llak”, një veshje transparente;
- j) “Mbetje e gaztë”, shkarkimi i gaztë përfundimtar nga oxhaku ose pajisja për pakësimin e shkarkimeve në ajër, që përmban përbërës organikë të avullueshëm ose ndotës të tjerë;
- k) “Ndryshim i konsiderueshëm në instalimin ekzistues”, një ndryshim i kontributit maksimal të masës së tretësve organikë në një instalim ekzistues, mesatarisht gjatë 1 dite, kur instalimi prodhon produktin e projektuar në kushte të ndryshme nga ato të ndezjes, fikjes dhe mirëmbajtjes së pajisjeve, quhet i konside-rueshëm në qoftë se ai çon në një rritje të shkarkimeve të komponimeve organike të avullueshme në më shumë se:
- 25% për një instalim që kryen ose aktivitetet, të cilat bien brenda intervalit me të ulët të pragut, sipas pikave 1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 16 ose 17, ose për veprimtari të tjera, që konsumojnë tretës më pak se 10 tonë/në vit, siç përcaktohet në shtojcën IIA, bashkëlidhur këtij vendimi;
 - 10% për të gjitha instalimet e tjera.
- l) “Ngjitës”, çdo përzierje, përfshirë të gjithë tretësit organikë ose përzierjet me përmbajtje tretësish organikë të nevojshëm për aplikimin e tyre siç duhet, i cili përdoret për ngjitjen e pjesëve të veçanta të produktit;
- ll) “Operator” ka të njëjtin kuptim si në pikën 25, të nenit 3, të ligjit nr. 10448, datë 14.7.2011, të ndryshuar;
- m) “Përzierje” ka të njëjtin kuptim të dhënë në pikën 1.2, të nenit 5, të ligjit nr. 27, datë 17.3.2016, “Për menaxhimin e kimikateve”;
- n) “Përbërës organik”, çdo përbërës që përmban, të paktën, elementin karbon dhe një ose më shumë elemente hidrogjeni, halogjeni, oksigjeni, squfuri, fosfori, silici ose azoti, me përjashtim të oksideve të karbonit, karbonateve inorganike dhe bikarbonateve;
- nj) “Përbërës organik i avullueshëm (VOC)”, çdo përbërës organik ose fraksione të katranit, që në 293,15 K ka një trysni avulli prej 0,01 kPa ose më shumë, ose që në kushte të veçanta përdorimi ka avullueshmëri të ngjashme;
- o) “Regjistrim”, regjistrimi i instalimit ose veprimtarisë që synohet të vihet në funksionim dhe që është objekt i këtij vendimi. Regjistrimi kryhet nga ana e AKM-së ose agjencisë rajonale të mjedisit (ARM) përkatëse, mbi bazën e njoftimit të bërë nga operatori, për qëllime të futjes në punë të një instalimi;
- p) “Ripërdorim”, përdorimi i tretësve organikë të rigjeneruar nga instalimi për qëllime tregtare ose teknike dhe përfshin përdorimin si karburant, por përjashton asgjësimin përfundimtar si mbetje të tretësve të tillë organikë, të rigjeneruar;
- q) “Substancë”, çdo element kimik dhe përbërësit e tij, me përjashtim të substancave të mëposhtme:
- i) radioaktive, siç përcaktohet në ligjin nr. 8025, datë 9.11.1995, “Për mbrojtjen nga rrezatimet jonizuese”;
 - ii) mikroorganizmave të modifikuar gjenetiksht, siç përcaktohet në legjislacionin specifik kombëtar;
 - iii) organizmave të modifikuar gjenetiksht, siç përcaktohet në legjislacionin specifik kombëtar.
- r) “Shkarkim” ka të njëjtin kuptim të dhënë në pikën 18, të nenit 5, të ligjit nr. 10431, datë 9.6.2011, “Për mbrojtjen e mjedisit”, të ndryshuar;
- rr) “Shkarkim flurues”, çdo shkarkim i përbërësve organikë të avullueshëm në ajër, që nuk bëhet nëpërmjet mbetjeve të gazta në ajër, tokë dhe ujë, po qe se nuk është përcaktuar ndryshe në shtojcën IIA, bashkëlidhur këtij vendimi, tretësit që përmbahen në çdo produkt;
- s) “Shkarkimi total”, shuma e shkarkimeve fluruese me shkarkimet e mbetjeve të gazta;
- sh) “Vlera kufi e shkarkimit”, masa e përbërësve organikë të avullueshëm, e shprehur në terma të disa parametrave specifikë, përqendrim, përqindje dhe/ose nivel i shkarkimit, që nuk mund të kalohet gjatë një ose më shumë periudhave kohore;
- t) “Tretës organik”, çdo VOC që përdoret:
- i) vetëm ose në kombinim me agjentë të tjerë dhe pa pësuar ndonjë ndryshim kimik, për të tretur lëndë të para, produkte ose materiale mbetjeje;
 - ii) si agjent pastrimi për të tretur ndotës;
 - iii) si tretës, si mjet hollues, si rregullues i viskozitetit, si rregullues i tensionit sipërfaqësor, si plastifikues apo si veshje izoluese.
- th) “Veshje”, çdo përzierje, përfshirë të gjithë tretësit organikë ose përzierjet që përmbajnë tretës organikë të nevojshëm për aplikimin e tyre siç duhet, e cila përdoret për të dhënë efekte dekorative, mbrojtëse ose efekte të tjera funksio-nale mbi një sipërfaqe të caktuar.

KREU II

DETYRIMET QË ZBATOHEN PËR INSTALIMET E REJA DHE PËR ATO EKZISTUESE

1. Operatorët e instalimeve të reja marrin masat e nevojshme që instalimet e reja, që pajisen me leje mjedisi të tipit:

a) A, të përputhen me kërkesat e kërësve IV, VII dhe VIII, të këtij vendimi;

b) B dhe C, përpara vënies së tyre në funksionim, të regjistrohen përkatësisht në AKM/ARM dhe në lejet përkatëse të përcaktohen kushte që lidhen me shkarkimet e përbërësve organikë të avullueshëm, në përputhje me kërkesat e këtij vendimi.

2. Operatorët e instalimeve ekzistuese marrin masat e nevojshme që instalimet ekzistuese:

a) të pajisura me leje mjedisi të tipit A, të jenë në përputhje me kërkesat e parashikuara në kërret IV, VII dhe VIII të këtij vendimi, jo më vonë se data 31 tetor 2024;

b) të pajisura me leje mjedisi të tipit B dhe C, të regjistrohen pranë AKM/ARM, të cila, jo më vonë se data 31 tetor 2024 rishikojnë kushtet e lejes mjedisore për VOC-të në lidhje me kërkesat e këtij vendimi;

c) përpara rishikimit të kushteve të lejes së mjedisit, të dorëzojnë pranë AKM/ARM skemën e pakësimit të shkarkimeve të parashikuar në shtojcën IIB, bashkëlidhur këtij vendimi jo më vonë se 31 tetor 2022.

3. Kur instalimi ekzistues i nënshtrohet një ndryshimi të konsiderueshëm ose bëhet objekt i këtij vendimi për herë të parë, si pasojë e një ndryshimi të konsiderueshëm, kjo pjesë e instalimit, e cila i nënshtrohet ndryshimit të konsiderueshëm, trajtohet si një instalim i ri. Ajo mund të trajtohet edhe si një instalim ekzistues, por vetëm me kushtin që shkarkimet totale të të gjithë instalimit të mos i tejkalojnë shkarkimet që mund të rezultojnë në qoftë se pjesa e ndryshuar konsiderueshëm do të ishte trajtuar si instalim i ri.

4. Operatorët e instalimeve të reja dhe ekzistuese, përveç masave të mësipërme, marrin masat e nevojshme që të gjitha instalimet të jenë në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi, që rregullon tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut të produkteve joushqimore. Modifikimi, zgjerimi ose riparimi i instalimeve u nënshtrohen kërkesave të këtij kreu. Kërkesat ndaj operatorëve që disponojnë instalime mbikëqyren nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial.

KREU III

KËRKESAT TEKNIKE PËR INSTALIMET

1. Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial (ISHTI):

a) krijon dhe mban regjistrin e instalimeve dhe të pajisjeve, objekt i këtij vendimi, në përputhje me legjislacionin në fuqi që rregullon tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut të produkteve joushqimore, dhe informon, sipas rasti, AKM/ARM-në, me kërkesë të këtyre të fundit;

b) monitoron përputhshmërinë e instalimeve me rregullat dhe standardet teknike të aplikueshme për instalimin/pajisjen, të vlerësuara nga organizmat e vlerësimit të konformitetit, të miratuara nga ministria përgjegjëse për industrinë.

2. AKM/ARM-ja përcakton në kushtet e lejeve të mjedisit kërkesa specifike, që sigurojnë që shkarkimet nga instalimet të përputhen me:

a) vlerat kufi të shkarkimit në mbetjet e gazta dhe vlerat e shkarkimeve fluruese ose vlerat kufi të shkarkimit total dhe kërkesat e tjera, të përcaktuara në shtojcën IIA (pjesa 1 dhe 2);

b) kërkesat e skemës së pakësimit të shkarkimeve, të përcaktuara në shtojcën IIB, me qëllim arritjen e një reduktimi ekuivalent të emetimit, në krahasim me atë që arrihet nëpërmjet aplikimit të vlerave kufi të shkarkimeve të përcaktuara në shkronjën "a".

3. AKM/ARM, rast pas rasti:

a) për shkarkimet fluruese, si vlerë shkarkimi kufi në instalime, zbaton vlerat e shkarkimeve fluruese të përcaktuara në shtojcën IIA, bashkëlidhur këtij vendimi. AKM/ARM përjashton nga ky detyrim instalimet, për të cilat operatori provon se, megjithëse ka përdorur teknikën më të mirë të disponueshme, sipas legjislacionit në fuqi për lejet e mjedisit, vlera e shkarkimit kufi nuk është e mundur të arrihet, me kusht që instalimi të mos paraqesë rreziqe të konsiderueshme për shëndetin e njeriut dhe mjedisin;

b) përjashton nga kërkesat e parashikuara në shtojcën IIA veprimtaritë që nuk mund të funksionojnë në kushte të mbajtjes, kur kjo mundësi është përmendur qartësisht në këtë shtojcë. Veprimtari të tilla i nënshtrohen skemës së pakësimit të shkarkimeve, e parashikuar në shtojcën IIB. Në këtë rast, nëse operatori tregon se zbatimi i kësaj skeme është teknikisht dhe ekonomikisht i përzueshëm, atëherë operatori duhet të provojë dhe të bindë AKM/ARM-në se po përdor teknikën më të mirë të disponueshme. AKM/ARM i raporton Ministrisë për përjashtimet në lidhje me shkronjat "a" dhe "b", të kësaj pike, në përputhje me kreun VIII, të këtij vendimi.

4. Instalimet ku kryhen dy ose më shumë veprimtari, ku secila tejkalon pragjet e konsumit të tretësit, të

përcaktuara në shtojcën IIA:

a) lidhur me substancat e referuara në pikën 5, plotësojnë individualisht, për secilën veprimtari, kërkesat e përcaktuara në këtë pikë;

b) lidhur me të gjithë substancat e tjera, plotësojnë individualisht, për secilën veprimtari, kërkesat e pikës 2, të këtij kreu.

Shkarkimet totale nuk i tejkalojnë shkarkimet që mund të rezultojnë po që se zbatohet pika "b" më sipër.

5. Substancat ose përzierjet, të cilat, për shkak të përmbajtjes së VOC, në bazë të legjislacionit të posaçëm për klasifikimin, etiketimin dhe ambalazhimin e kimikateve, klasifikohen si kancerogjene, mutagjene ose toksike për riprodhimin dhe mbajnë deklaratat e rrezikut H340, H350, H350i, H360D, ose H360F, zëvendësohen nga substanca ose përzierje më pak të dëmshme, brenda një kohe sa më të shkurtër të mundshme, në përputhje me udhëzimin e referuar në pikën 1, të kreut IV, të këtij vendimi.

6. Për shkarkimet e VOC-ve të referuara në pikën 5, më sipër, kur masa e prurjes së shumës së përbërësve është më e madhe ose e barabartë me 10g/orë, zbatohet vlera kufi e shkarkimit prej 2mg/Nm³. Vlera kufi e shkarkimit i referohet shumës së masës së përbërësve të veçantë.

7. Për shkarkimet e VOC-ve të halogjenizuara, të cilat mbajnë deklaratat e rrezikut H341 ose H351, kur masa e rrjedhjes së shumës të përbërësve që çon në deklaratat e rrezikut H341 ose H351 është më e madhe ose e barabartë me 100 g/orë, zbatohet vlera kufi e shkarkimit prej 20 mg/Nm³. Vlera kufi e shkarkimit i referohet masës së shumës të përbërësve të veçantë.

8. Për të minimizuar shkarkimet gjatë ndezjes dhe fikjes merren të gjitha masat paraprake të përshtatshme.

KREU IV INFORMIMI MBI ZËVENDËSIMIN E TRETËSVE ORGANIKË

1. Për çdo veprimtari që përdor tretës organikë, Ministri miraton udhëzimin për përdorimin e substancave dhe teknikave zëvendësuese, efektet negative potenciale të të cilave në ajër, ujë, tokë, ekosisteme dhe në shëndetin e njeriut janë më të ulëta se ato ekzistuese. Udhëzimi përmban informacionin e mëposhtëm:

a) përshtatshmërinë në përdorim të zëvendësuesve në dispozicion;

b) efektet e mundshme në mjedis;

c) pasojat ekonomike, veçanërisht kostot dhe përfitimet e opsioneve në dispozicion;

ç) efektet e mundshme mbi shëndetin e njeriut dhe të punonjësve të ekspozuar në veçanti.

2. AKM-ja i referohet udhëzimit të parashikuar në pikën 1 të këtij kreu, gjatë përcaktimit të kushteve për lejet e mjedisit për këto aktivitete.

3. Udhëzuesi i vihet në dispozicion industrisë në fjalë dhe organizatave joqeveritare që nxisin mbrojtjen e mjedisit nga përdorimi i tretësve organikë, për zëvendësimin e mundshëm të tyre, si dhe për teknikat që kanë efekte më pak të dëmshme në ajër, ujë, tokë, ekosistemet dhe në shëndetin e njeriut.

KREU V MONITORIMI I KUSHTEVE TË LEJES SË MJEDISIT DHE SHKARKIMEVE

1. Operatori i instalimit dërgon një herë në vit në AKM ose pranë inspektoratit përgjegjës për mjedisin të dhënat që përfshijnë, të paktën,:

a) të dhënat e monitorimit të shkarkimeve të VOC-eve, si dhe të dhëna të tjera, të përcaktuara në kushtet e lejes;

b) një përmbledhje të rezultateve të monitorimit të shkarkimeve, që lejon një krahasim me nivelet e shkarkimit që lidhen me zbatimin e teknikave më të mira të mundshme;

2. AKM-ja verifikon nëse matjet e shkarkimeve janë kryer në përputhje me përcaktimet e shtojcës IV, bashkëlidhur të këtij vendimi.

3. Me qëllim sigurimin e përputhshmërisë, operatori:

a) vetëmonitoron, në mënyrë të vazhdueshme:

i) shkarkimet e VOC-eve, kur në pikën fundore të pajisjes së pakësimit të shkarkimeve shkarkohen më shumë se mesatarja prej 10kg/orë karbon organik total;

ii) kanalet, me të cilat është lidhur pajisja e pakësimit të shkarkimeve.

b) Mat, në mënyrë të vazhdueshme ose periodike, në raste të tjera. Për matjet periodike merr, të paktën, tre lexime gjatë çdo matjeje.

4. Operatori përjashtohet nga kërkesa për të bërë matje kur pajisja e pakësimit të shkarkimeve përjashtohet nga objekti i këtij vendimi.

5. Për shkarkimet e komponimeve organike të avullueshme, të cilat mbajnë deklaratat e rrezikut H340, H350, H350i, H360D ose H360F apo komponimet organike të avullueshme, të cilat mbajnë deklaratat e rrezikut H341 ose H351, operatori kontrollon këto shkarkime nën kushtet e mbajtjes dhe vlerat e shkarkimeve nuk duhet të tejkalojnë vlerat përkatëse kufi të përcaktuara në pikat 6 e 7, të kreut III, të këtij vendimi.

6. Pajisja e pakësimit të shkarkimeve duhet të jetë e regjistruar pranë ISHTI-t dhe duhet t'i nënshtrohet, rregullisht, kontrolleve periodike nga organet e vlerësimit të konformitetit, të miratuara nga ministri përgjegjës për industrinë.

KREU VI PËRPUTHSHMËRIA ME VLERAT KUFIT TË SHKARKIMIT

1. Operatori i dokumenton inspektoratit përgjegjës për mjedisin përputhshmërinë me:

a) vlerat kufi të shkarkimit në mbetjet e gazta, vlerat e shkarkimit fluruese dhe vlerat kufi të shkarkimit total;

b) kërkesat e skemës së pakësimit të shkarkimeve, sipas shtojcës IIB, të këtij vendimi;

c) dispozitat e parashikuara në pikën 3, të kreut III, të këtij vendimi.

2. Udhëzime për programet e menaxhimit të tretësve që shërbejnë për të dokumentuar/ demonstruar përputhshmërinë me këto parametra jepen në shtojcën III, bashkëlidhur këtij vendimi.

3. Mbetjeve të gazta mund t'u shtohen vëllime gazi, për qëllime ftohjeje ose hollimi, kur një gjë e tillë justifikohet teknikisht, por nuk do të merret në konsideratë gjatë përcaktimit të përqendrimit të masës së ndotësve në mbetjet e gazta.

4. Inspektorati përgjegjës për mjedisin rivefikon përputhshmërinë në vijim të një ndryshimi të konsiderueshëm.

5. Matjet e vazhdueshme do të konsiderohen në përputhje me vlerat kufi të shkarkimit në qoftë se asnjë nga mesataret:

a) e 24 orëve të funksionimit normal nuk i kalon vlerat kufi të shkarkimit;

b) orare nuk i kalojnë vlerat kufi të shkarkimit me një faktor më të lartë se 1,5.

6. Matjet periodike do të konsiderohen në përputhje me vlerat kufi të shkarkimit në qoftë se gjatë kryerjes së një monitorimi:

a) mesatarja e të gjitha leximeve nuk i kalon vlerat kufi të shkarkimit;

b) asnjë nga mesataret orare nuk e kalon vlerën kufi të shkarkimit me një faktor më të lartë se 1,5.

7. Përputhshmëria me kërkesat e parashikuara në pikat 7 dhe 8, të kreut III, të këtij vendimi, verifikohet në bazë të shumës së përqendrimeve të masës së secilit përbërës organik të avullueshëm në fjalë. Në të gjitha rastet e tjera, përputhshmëria do të verifikohet në bazë të masës totale të karbonit organik të shkarkuar, përveçse kur është parashikuar ndryshe në shtojcën IIA, bashkëlidhur këtij vendimi.

8. Në rast të mospërputhshmërisë, operatori njofton inspektoratin përgjegjës për mjedisin dhe inspektoratin shtetëror teknik industrial (ISHTI) dhe merr masat e nevojshme për të rivendosur instalimin në kushtet e përputhshmërisë, sa më shpejt të jetë e mundur.

9. Kur mospërputhshmëria ka shkaktuar rrezik të menjëhershëm në shëndetin e njeriut dhe kur përputhshmëria nuk është arritur në kohë, në kushtet e parashikuara në pikën 8, më sipër, inspektorati përgjegjës për mjedisin pezullon funksionimin e veprimtarisë, në përputhje me kërkesat e nenit 20, të ligjit për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis. ISHTI urdhëron ndalimin e funksionimit të instalimit/pajisjes në përputhje me nenin 43, të ligjit 10433, datë 16.16.2011, "Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë".

10. Për mospërputhshmëri me kushtet e lejes së mjedisit, inspektorati përgjegjës për mjedisin zbaton kërkesat e pikës 1, të nenit 20, të ligjit për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis. ISHTI, në rastet e konstatimit të mospërputhshmërisë, aplikon sanksionet e përcaktuara në ligjin nr.10433, datë 16.6.2011, "Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë", në ligjet e veçanta dhe aktet nënligjore në fuqi.

KREU VII SISTEMI I INFORMACIONIT DHE RAPORTIMI

1. AKM-ja përgatit çdo 3 vjet raportin për zbatimin e këtij vendimi dhe e dorëzon në Ministri brenda 9 muajve, pas përfundimit të periudhës 3-vjeçare që ai mbulon. Raporti i parë mbulon periudhën e 3 viteve të para, pas hyrjes në fuqi të këtij vendimi, dhe përfshin të dhëna përfaqësuese për shkarkimet dhe forma të tjera të ndotjes, vlerat kufi të shkarkimit, aplikimin e teknikave më të mira në dispozicion.

2. Format i raportit të referuar në pikën 1, të këtij kreu, miratohet me urdhër të Ministrit.

3. Informacioni i paraqitur në raportin e referuar në pikën 1, të këtij kreu, përfshin, veçanërisht, të dhëna përfaqësuese të mjaftueshme për të treguar se kërkesat teknike për instalimet e parashikuara në kreun III janë plotësuar.

4. Ministria shqyrton dhe ministri miraton raportin brenda 3 muajve nga data e dorëzimit nga AKM-ja dhe e publikon në faqen elektronike të ministrisë.

KREU VIII E DREJTA E PUBLIKUT PËR TË MARRË INFORMACION DHE E PJESËMARRJES NË PROCESIN E LEJEDHËNIES

1. AKM-ja, në përputhje me legjislacionin në fuqi për miratimin e kërkesave të posaçme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipave A, B dhe C, të kushteve për lejet respektive të mjedisit, bën të disponueshëm për publikun:

- a) listën e veprimtarive të regjistruara, për të cilat është lëshuar leja e mjedisit, dhe çdo përditësim vijues;
- b) legjislacionin e posaçëm të zbatueshëm për këto instalime;
- c) rezultatet e monitorimit të shkarkimeve të kërkuar sipas lejes së mjedisit, të referuara në krerët V dhe VI të këtij vendimi, si pjesë e Regjistrit të Shkarkimit dhe të Transferimit të Ndotësve.

2. AKM-ja, në përputhje me legjislacionin në fuqi për miratimin e lejes mjedisore, siguron pjesëmarrjen e publikut në procedurat e:

- a) dhënien së lejes për instalimet e reja;

- b) dhënies së lejes për ndonjë ndryshim thelbësor.

3. Pika 1 e këtij kreu zbatohet në përputhje me legjislacionin e posaçëm për të drejtën e publikut për të marrë informacion për mjedisin dhe duke ruajtur të drejtën e konfidencialitetit të të dhënave tregtare e industriale.

KREU IX DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Ngarkohen Ministria e Mjedisit, Ministria e Energjisë dhe Industrisë, Agjencia Kombëtare e Mjedisit, agjencitë rajonale të mjedisit, inspektorati përgjegjës për mjedisin dhe Inspektorati Shtetëror Teknik Industrial për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare dhe i fillon efektet juridike me hyrjen në fuqi të ligjit nr. 162/2014, "Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis".

ZËVENDËSKRYEMINISTRI
Niko Peleshi

SHTOJCA I AKTIVITETET

Kjo shtojcë përmban kategoritë e veprimtarive të referuara në pikën 2, të kreut I, të këtij vendimi. Veprimtaritë e referuara në këtë shtojcë janë objekt i këtij vendimi kur funksionojnë mbi pragjet e listuara në shtojcën IIA. Në çdo rast, në qoftë se nuk është përcaktuar ndryshe, veprimtaria përfshin pastrimin e pajisjes por jo pastrimin e produkteve.

Veshje me adeziv/me ngjitje

- Çdo veprimtari, në të cilën një adeziv aplikohet mbi një sipërfaqe, me përjashtim të veshjeve ngjitëse dhe të laminimit, të shoqëruar me veprimtari printimi.

Veprimtari lyerje/veshje

- Çdo veprimtari, në të cilën një aplikim i vetëm ose i shumëfishtë i një shtrese të hollë të pandërprerë aplikohet si veshje në:

- a) automjetet e listuara si më poshtë:

- i) Makinat e reja, të përcaktuara si mjete të kategorisë M1 dhe të kategorisë N1, për sa kohë që ato janë lyer në të njëjtin instalim si mjete të kategorisë M1;

- ii) Kabinën e kamionit, e përcaktuar si vendqëndrimi i shoferit dhe të gjitha pjesët ku vendosen pajisjet teknike të automjeteve të kategorisë N2 dhe N3;

- iii) Furgonë dhe kamionë, të përcaktuar si automjete të kategorisë N1, N2 dhe N3, por pa përfshirë kabinën e kamionit;

- iv) autobusët, të përcaktuar si mjete të kategorisë M2 dhe M3.

- b) rimorkiot, të përcaktuara në kategoritë O1, O2, O3 dhe O4;
- c) sipërfaqet metalike dhe plastike, përfshirë sipërfaqet e avionëve, të anijeve, trenave etj.;
- ç) sipërfaqet e drurit;
- d) sipërfaqet e tekstilit, pëlhurës, filmit dhe letrës;
- dh) lëkurë.

Nuk përfshin lyerjen e nënshtresës me metale nga teknikat me spërkatje elektroforetike dhe kimike. Në qoftë se veprimtaria e lyerjes përfshin një hap, në të cilin i njëjti produkt është printuar duke përdorur cilëndo lloj teknike, ai hap printimi konsiderohet si pjesë e veprimtarisë së lyerjes. Megjithatë, veprimtaritë printuese, që funksionojnë si veprimtari të veçanta, nuk janë përfshirë, por mund të mbulohen nga vendimi në qoftë se veprimtaria printuese bie në fushën e zbatimit të tij.

Lyerja/veshja e bobinave

- Çdo veprimtari, ku spiralet/bobinat e çelikut, çeliku i pandryshkshëm, çeliku i veshur, aliazhet e bakrit ose shiritat e aluminit janë veshur me një shtresë të hollë ose me laminat, në një proces të pandërprerë.

Pastrimi kimik

- Çdo veprimtari industriale ose tregtare që përdor VOC-e në një instalim për të pastruar veshjet, mobiliet dhe mallra të ngjashme konsumi, me përjashtim të heqjes të njollave dhe pikave me dorë në industrinë tekstileve dhe të veshjeve.

Prodhimi i këpucëve

- Çdo veprimtari që prodhon këpucë ose pjesë të tyre.

Prodhimi i përzierjeve veshëse, llaqeve, bojërave dhe ngjitesve

- Prodhimi i produkteve përfundimtare të mësipërme, dhe i produkteve të ndërmjetme, kur kryhet në të njëjtin vend, duke përzier pigmente, rrëshirë dhe materiale ngjitëse me tretës organikë ose bartës të tjerë, përfshirë veprimtaritë e shpërndarjes dhe të parashpërndarjes, rregullimet e viskozitetit e të bojërave dhe operacionet për futjen e produktit përfundimtar në enën mbajtëse të tij.

Prodhimi i produkteve farmaceutike

- Sinteza kimike, fermentimi, ekstraktimi, formulimi dhe lustrimi i produkteve farmaceutike dhe produktet e ndërmjetme, kur prodhimi i këtyre të fundit kryhet në të njëjtin vend.

Printimi

Çdo veprimtari që riprodhon tekst dhe/ose imazhe ku, me përdorimin e një bartësi të imazhit boja transferohet në një sipërfaqe çfarëdo, përfshirë teknikat e llakimit, lyerjes/veshjes dhe laminimit që shoqërojnë atë. Megjithatë, vetëm proceset e mëposhtme janë objekt i këtij vendimi:

- Fleksografia - një veprimtari printimi që përdor një bartës imazhi prej gome ose fotopolimerielastik, mbi të cilën sipërfaqja që printohet ndodhet mbi sipërfaqen që nuk printohet, duke përdorur bojë të lëngshme, e cila thahet nëpërmjet avullimit;

Tharja e shpejtë e bojës së stampimit/printimit me anë të ajrit të nxehtë - një veprimtari printuese *web-fed*, duke përdorur një bartës imazhi në të cilën sipërfaqja e printuar dhe ajo e paprintuar janë në të njëjtin program, ku *web-fed* nënkupton që materiali për t'u printuar i vjen makinës nga një bobinë veçmas nga fletët e ndara. Sipërfaqja që nuk printohet trajtohet në mënyrë të tillë që të tërheqë ujin dhe të refuzojë bojën. Sipërfaqja që printohet trajtohet në mënyrë të tillë që të tërheqë dhe transmetojë bojën në sipërfaqen që do të printohet. Avullimi ndodh në një furrë ku, për të nxehur edhe materialin e printuar, përdoret ajër i nxehtë;

- Laminimi, që shoqëron veprimtarinë e printimit - ngjitja së bashku e dy ose më shumë materialeve flexible për të prodhuar laminate;

- Publikim rotogravurë - veprimtaria e printimit rotogravurë që përdoret për printimin e letrës për gazetë, broshurat, katalogët ose produkte të ngjashme, duke përdorur bojëra me bazë tolueni;

- Rotogravurë - një veprimtari printimi që përdor një bartës imazhi cilindrik, në të cilin sipërfaqja ku printohet është nën sipërfaqen që nuk printohet, duke përdorur bojë të lëngshme që thahet nëpërmjet avullimit. Gropëzat janë mbushur me bojë, teprica e së cilës hiqet nga sipërfaqja që nuk printohet përpara se sipërfaqja që do të printohet të kontaktojë me cilindrin dhe të thithë bojën nga gropëzat;

- Printimi me makinë shtypi rotative - një veprimtari printimi *web-fed*, në të cilën boja kalon sipërfaqen që do të printohet duke e detyruar atë, nëpërmjet një bartësi imazhi poroz, në të cilin sipërfaqja që do të printohet hapet dhe sipërfaqja që nuk printohet vulozet, duke përdorur bojë të lëngshme, e cila thahet vetëm nëpërmjet avullimit. *Web-fed* nënkupton që materiali që do të printohet i vjen makinës nga një bobinë veçmas nga fletët e ndara;

- Lustrimi - një veprimtari nga e cila llaku ose veshja ngjitëse aplikohet mbi një material elastik me qëllim vulosjen e mëpasme të materialit ambalazhues.

Shndërrimi i gomës

- Çdo veprimtari përzjerjeje, bluarje, trazimi, kalandrimi, nxjerrje/shtrydhje dhe vullkanizimi i gomës natyrale ose sintetike dhe çdo funksion ndihmës për shndërrimin e gomës natyrale ose sintetike në produkt përfundimtar.

Pastrimi i sipërfaqeve

- Çdo veprimtari, me përjashtim të pastrimit të thatë, që përdor tretës organikë për të hequr papastërtitë nga sipërfaqja e materialit, përfshirë zgrasatimin apo heqjen e yndyrave. Veprimtaria e pastrimit, që konsiston në më shumë se një hap përpara ose mbrapa çdo veprimtarie tjetër, do të konsiderohet veprimtari pastrimi të sipërfaqes. Kjo veprimtari nuk i referohet pastrimit të pajisjes, por pastrimit të sipërfaqes së produkteve.

Ekstraktimi i vajit vegjetal e yndyrës së kafshëve dhe veprimtaritë e rafinimit të vajit vegjetal

- Çdo veprimtari për ekstraktimin e vajit vegjetal nga farat dhe lëndë të tjera bimore, përpunimi i mbetjeve të thata për të prodhuar ushqim për kafshët, pastrimi i yndyrave dhe vajrave bimore që vijnë nga farat, lëndët bimore dhe/ose shtazore.

Lustrimi i makinave

- Çdo veprimtari lysterje industriale ose tregtare dhe aktivitetet e zgrasatimit/heqjes së yndyrës që lidhen me ato që bëjnë:

a) veshje origjinale të mjeteve rrugore, sipas përkufizimit në nenin 47, të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, "Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar;

b) pjesë të tyre me materiale me natyrë lustrimi, në rastin kur kjo është kryer larg linjës origjinale të prodhimit;

c) lysterjen e rimorkiove (përfshirë gjysmë-rimorkiot) (kategoria O).

Veshje e telave/bobinave

- Çdo veprimtari lysterje/veshje e përçuesve metalikë që përdoren për përdredhjen e telit në transformatorë dhe motorë etj.

Ngopja/njomja e drurit

- Çdo veprimtari që fut një sasi prezervativi në një masë druri.

Laminimi i drurit dhe plastikës

- Çdo veprimtari që ngjit drurin me drurin dhe/ose plastikën për të prodhuar produkte të laminuar

SHTOJCA IIA

PJESA 1. PRAGJET DHE KONTROLLET E SHKARKIMIT

	Veprimtaria (pragu i konsumit të tretësit në ton/për vit)	Pragu (pragu i konsumit të tretësit në ton/për vit)	Vlerat kufi të shkarkimit në mbetjet e gazta (mg C/Nm ³)	Vlerat e shkarkimit flurues (përqindja inputit të tretësve)		Vlerat kufi të shkarkimit total		Dispozita të veçanta
				E re	Ekzistuese	E re	Ekzistuese	
1	Procesi i tharjes së shpejtë të bojës së stampimit/printimit me anë të ajrit të nxehtë(> 15)	15—25 > 25	100 20	30 (1) 30 (1)				(1) Mbetjet e tretësit në produktin e përfunduar nuk konsiderohen si pjesë e shkarkimeve fluruese.
2	Publikimi i materialeve me anë të procesit rotogravurë (> 25)		75	10	15			
3	Procese të tjera rotogravurë, fleksografi, stampimi/printimi me makinë shtypi rotativë, laminim ose lustrim (> 15) Stampim/printim me makinë shtypi rotativë mbi tekstile/karton (> 30)	15—25 > 25 > 30 (1)	100 100 100	25 20 20				(1) Pragu për printimin me makinë shtypi rotative mbi tekstile dhe karton.
4	Pastrimi i sipërfaqes (1) (> 1)	1—5 > 5	20 (2) 20 (2)	15 10				(1) duke përdorur përbërësit e përcaktuar në pikat 6 dhe 8 të kreut III. (2) Kufiri i referohet masës së

								përbërësve në mg/Nm ³ , dhe jo karbonit total.
5	Pastrues të tjerë të të sipërfaqes (> 2)	2—10 > 10	75 (1) 75 (1)	20 (1) 15 (1)				(1) Instalimet që i demonstrojnë AKM-së se përmbajtja mesatare e e tretësit organik e të gjithë materialit pastrues të përdorur nuk kalon 30 % të peshës, përjashtohen nga zbatimi i këtyre vlerave.
6	Lyerja/veshja e mjeteve (< 15) dhe lustrimi i mjeteve	> 0,5	50 (1)	25				(1) Përputhshmëria me pikën 5 të kreut VII demonstrohet bazuar në matjet mesatare prej 15 minutash.
7	Lyerja/veshja e bobinave (> 25)		50 (1)	5	10			(1) Për instalimet që përdorin teknikat të cilat lejojnë ripërdorimin e tretësve të rigjeneruar, kufiri i shkarkimit është 150.
8	Veprimtari të tjera të lyerjes/veshjes përfshirë metalin, plastikën, tekstin (5), pëlhurat, filmin dhe letrën (> 5)	5—15 > 15	100 (1) (4) 50/75 (2) (3) (4)	25 (4) 20 (4)				(1) Vlera kufi e shkarkimit zbatohet mbi proceset e lyerjes/veshjes dhe tharjes që funksionojnë në kushte mbajtjeje. (2) Vlera kufi e shkarkimit të parë zbatohet në proceset e tharjes, e dyta në proceset e aplikimit të lyerjes/veshjes. (3) Për instalimet e veshjes/lyerjes së tekstileve të cilat përdorin teknikat që lejojnë ripërdorimin e tretësve të rigjeneruar, kufiri i shkarkimit të zbatuar në aplikimin e lyerjeve/veshjeve dhe proceset e tharjes të marra së bashku është 150. (4) Veprimtari veshje/lyerje të cilat nuk mund të zbatohen në kushte mbajtje (të tilla si: ndërtimi i anijeve, lyerja e avionëve) mund të përjashtohen nga këto vlera, në përputhje me dispozitat e parashikuara, në shkronjën “b” të pikës 2 të kreut III. (5) Printimi me makinë shtypi rotativë të tekstileve mbulohet nga veprimtaria numër 3.
9	Veshja e telave të bobinave (> 5)					10 g/kg (1) 5 g/kg (2)		(1) Zbatohet për instalimet kur diametri mesatar i telit është ≤ 0,1 mm. (2) Zbatohet për të gjitha instalimet e tjera.
10	Lyerja/veshja e sipërfaqeve të të drurit (> 15)	15—25 > 25	100 (1) 50/75 (2)	25 20				(1) Kufiri i shkarkimit zbatohet në aplikimet e proceseve të veshjes/lyerjes dhe tharjes që funksionojnë në kushte mbajtjeje. (2) Vlera e parë zbatohet në proceset e tharjes, e dyta në proceset e aplikimit të lyerjes/veshjes.
11	Pastrimi kimik					20 g/kg (1) (2) (3)		(1) Shprehur në masën e tretësit të lëshuar për kilogram të produktit të pastruar dhe të tharë. (2) Kufiri i shkarkimit në pikën 8 të kreut III nuk zbatohet për këtë sektor.
12	Ngopja/njomja e drurit (> 25)		100 (1)	45		11 kg/m ³		(1) Nuk zbatohet për ngopjen/njomjen me katran.

13	Veprimtari të lyerjes/veshjes së lëkurës (> 10)	10—25				85 g/m ²	Kufijtë e shkarkimit të tretësit të lëshuar për m ² të produktit të prodhuar shprehen në gram. (1) Për veprimtaritë e lyerjes/veshjes së lëkurës dhe veçanërisht mallrat e lëkurës që përdoren si mallra të vogla për konsumatorin, të tilla si: çanta, rripa, portofola etj.	
		> 25				75 g/m ²		
		> 10 (1)				150 g/m ²		
14	Prodhimi i këpucëve (> 5)					25 g për palë	Vlerat kufi të shkarkimit total shprehen në gram tretës të shkarkuar për çdo palë këpucë të prodhuara.	
15	Laminimi i drurit dhe plastikës (> 5)					30 g/m ²		
16	Veshje me adeziv/ngjitje (> 5)	5—15	50 (1)	25			(1) Në qoftë se janë përdorur teknika që lejojnë ripërdorimin e tretësve të rigjeneruar, vlera e shkarkimit kufi në mbetjet e gazta do të jetë 150.	
		> 15	50 (1)	20				
17	Prodhimi i përzierjeve veshëse, llaqeve, bojërave të printimit dhe ngjitësve (> 100)	100—1 000	150	5		5 % e inputit të tretësit	Vlera e shkarkimit të avullueshëm nuk përfshin tretësin e shitur si pjesë të një përzierje veshëse në një enë të vulosur.	
		> 1 000	150	3		3 % e inputit të tretësit		
18	Shndërrimi i gomës (> 15)		20 (1)	25 (2)		25 % e inputit të tretësit	(1) Në qoftë se janë përdorur teknika që lejojnë ripërdorimin e tretësve të rigjeneruar, vlera e shkarkimit kufi në mbetjet e gazta do të jetë 150. (2) Vlerat e shkarkimit flurues nuk përfshin tretësin e shitur si pjesë e një produkti ose përzierje në një enë të vulosur.	
19	Ekstraktimi i vajit vegjetal dhe yndyrës së kafshëve, si dhe veprimtaritë e rafinimit të vajit vegjetal (> 10)					Yndyrë shtazore: 1,5 kg/tonë Kastor: 3 kg/tonë bërsi rrushi: 1 kg/ton Fara luledielli: 1 kg/ton Kokrrat e sojës (shtypje normale): 0,8 kg/ton Kokrrat e sojës (fletë të bardha): 1,2 kg/tonë Fara të tjera dhe lëndë të tjera bimore: 3 kg/tonë (1) 1,5 kg/tonë (2) 4 kg/tonë (3)	(1) Vlerat kufi të shkarkimit total për instalimet e përpunimit të grupeve të caktuara të farave dhe lëndëve të tjera bimore vendosen nga AKM rast pas rasti, duke zbatuar teknikat më të mira të disponueshme. (2) zbatohet për të gjitha proceset e fraksionimit përjashtuar heqjen e ngjitësve nga vaji. (3) zbatohet për heqjen e ngjitësve.	
20	Prodhimi i produkteve farmaceutike (> 50)		20 (1)	5 (2)	15 (2)	5 % e inputit të tretësit	15 % e inputit të tretësit	(1) Në qoftë se përdoren teknika që lejojnë ripërdorimin e tretësve të rigjeneruar, vlera kufi e shkarkimit në mbetjet e gazta duhet të jetë 150. (2) Vlera kufi e shkarkimit flurues nuk përfshin tretësin e shitur si pjesë të produkteve ose përzierjeve në një enë të vulosur.

PJESA II. INDUSTRIA E VESHJES SË AUTOMJETEVE

Vlerat kufi të shkarkimit total shprehen në gram tretës të shkarkuar në lidhje me sipërfaqen e produktit në metra katrorë dhe në kilogramë tretës të shkarkuar në lidhje me trupin e makinës.

Sipërfaqja e çdo produkti të trajtuar në tabelën e mëposhtme përcaktohet si më poshtë:

- sipërfaqja e llogaritur nga sipërfaqja totale me veshje elektroforetike dhe sipërfaqja e çdo pjese, që mund të shtohet në fazat e mëpasme të procesit të lyerjes, të lyera me të njëjtën veshje si ajo e përdorur për produktin në fjalë, ose sipërfaqja totale e produktit të lyer/veshur në atë instalim.

Sipërfaqja e veshjes elektroforetike llogaritet duke përdorur formulën:

$2 \times \text{pesha totale e syprinës së produktit}$

Trashësia mesatare e fletës së metalit x densiteti i fletës së metalit

Kjo metodë duhet të zbatohet edhe për pjesë të tjera të veshura të ndërtuara prej fletësh metali.

Për të llogaritur sipërfaqen e pjesëve të tjera të shtuara ose sipërfaqen totale të veshur në atë instalim përdoret projektimi me kompjuter ose metoda të tjera ekuivalente.

Vlera kufi e shkarkimit total në tabelën më poshtë i referohet të gjithë fazave të procesit që kryhen në të njëjtin instalim që nga veshja elektroforetike apo çdo lloj tjetër procesi veshje, deri në lustrimin përfundimtar me dyllë deri në shtresën e sipërme, dhe tretësit që përdoret për pastrimin e pajisjeve të procesit, përfshirë kabinat e sprucimit dhe pajisje të tjera të palëvizshme, gjatë dhe jashtë kohës së prodhimit.

Vlera kufi e shkarkimit total shprehet si shumë e masës së përbërësve organikë për m² të sipërfaqes totale të produktit të veshur dhe shumës së masës të përbërësve organikë për një trup automjeti.

Veprimtaria (pragu i konsumit të tretësit në ton/ vit)	Pragu i prodhimit (referuar prodhimit vjetor të artikujve që ju aplikohet veshje)	Vlera kufi e shkarkimit total	
		E re	Ekzistuese
Veshja e makinave të reja (> 15)	> 5 000	45 g/m ² ose 1,3 kg/për trup + 33 g/ m ²	60 g/m ² ose 1,9 kg/për trup + 41 g/ m ²
	≤ 5 000 shasi integrale ose > 3 500 shasi ndërtuar prej pjesësh	90 g/m ² ose 1,5 kg/për trup + 70 g/m ²	90 g/m ² ose 1,5 kg/ për trup + 70 g/ m ²
		Kufiri i shkarkimit total (g/ m ²)	
Veshja e kabinave të kamionëve të rinj (> 15)	≤ 5 000	65	85
	> 5 000	55	75
Veshja e furgonëve dhe kamionëve të rinj (> 15)	≤ 2 500	90	120
	> 2 500	70	90
Lyerja e autobusëve të rinj (> 15)	≤ 2 000	210	290
	> 2 000	150	225

Instalimet ku realizohet veshja e automjeteve, të cilat bien nën pragjet e konsumit të tretësit të dhëna në tabelën më sipër përmbushin kërkesat për sektorin e lustrimit të automjeteve të përcaktuara në shtojcën IIA.

SHTOJCA II B

SKEMA E PAKËSIMIT TË SHKARKIMEVE

1. Parimet

Qëllimi i skemës së pakësimit është t'i krijojë operatorit mundësinë të arrijë me mjete të tjera pakësimin e shkarkimeve, ekuivalente me ato që do të arriheshin në qoftë se do të zbatoheshin vlerat kufi të shkarkimit. Për këtë qëllim operatori mund të përdorë cilëndo skemë pakësimi, të projektuar specifikisht për instalimin e tij, me kusht që në fund të arrihet një pakësim ekuivalent shkarkimi. Progresi i bërë për arritjen e këtij pakësimi të shkarkimeve dhe eksperiencia e fituar nga zbatimi i skemës përkatëse do të pasqyrohen në raportin që referohet në pikën 1, të kreut VIII, të këtij vendimi.

2. Praktika

Në rastet e aplikimit të veshjeve, llaqeve, ngjitësve ose bojës mund të përdoret skema e mëposhtme. Kur metoda e mëposhtme është e papërshtatshme AKM-ja mund të lejojë operatorin të përdorë një skemë alternative përjashtimi e cila përbush parimet e përshkruara këtu. Projektimi i skemës merr parasysh faktet e mëposhtme:

a) Atje ku nuk janë gjetur akoma produkte zëvendësues që përmbajnë pak ose aspak tretës, operatorit i shtyhet afati për zbatimin e programeve të tij të pakësimit të shkarkimeve;

b) Pika e referencës për pakësimet e shkarkimeve duhet t'i korrespondojë sa më shumë të jetë e mundur shkarkimeve që do të rezultojnë, në qoftë se nuk do të merreshin masa për pakësimin e tyre.

Skema e mëposhtme funksionon për instalimet ku për të përcaktuar pikën e referencës për pakësimin e shkarkimeve mund të supozohet dhe përdoret përmbajtja konstante e trupave të ngurtë të produktit:

a) shkarkimi vjetor reference llogaritet si më poshtë:

- Përcaktohet masa totale e lëndës së ngurtë në sasinë e veshjes dhe/ose bojës, llakut ose ngjitësit të konsumuar në një vit. Lëndë e ngurtë janë të gjitha materialet në veshje, bojë, llak dhe ngjitës që ngurtësohet kur uji ose përbërësit organikë të avullueshëm avullojnë.

- Shkarkimet vjetore referencë llogariten duke shumëzuar sasinë e përcaktuar në pikën "a" më lart me faktorin e duhur të listuar në tabelën e mëposhtme. AKM-ja mund t'i ndryshojë këta faktorë për secilin instalim për të reflektuar rritjen e eficiencës në përdorimin e lëndës së ngurtë të evidentuar me anë të dokumenteve.

Veprimtaria	Faktori shumëzues që duhet përdorur në pikën (ii)(b) më lart
Printimi rotogravure; printimi flexografik; laminimi si pjesë e veprimtarisë printuese; lustrimi si pjesë e veprimtarisë printuese; veshja/lyerja e drurit; veshja/lyerja e tekstileve, pëlhurave, filmit ose letrës; veshja me adezive	4
Lyerja/veshja e bobinave, lustrimi i automjeteve	3
Veshja/lyerja e jashtme e ushqimeve, veshja/lyerja e pajisjeve aerospaciale	2,33
Veshje/lyerje të tjera dhe printim me ekran rrotullues	1,5

b) Shkarkimi i synuar është sa shkarkimi vjetor referencë i shumëzuar me një përqindje të barabartë me:

- (vlerën e shkarkimit flurues +15), për instalimet që bien ndërmjet pikës 6, të shtojcës IIA, dhe pragut më të ulët në krahasimin ndërmjet pikave 8 e 10, po aty;

- (vlerën e shkarkimit flurues +5) për të gjitha instalimet e tjera.

c) Përputhshmëria arrihet në qoftë se shkarkimi i tretësit ekzistues të përcaktuar nga programi i menaxhimit të tretësit është më pak ose i barabartë me shkarkimin e synuar.

SHTOJCA III PROGRAMI I MENAXHIMIT TË TRETËSVE

Hyrje

Kjo Shtojcë jep udhëzime për hartimin e programit të menaxhimit të tretësve. Ai jep parimet që duhen zbatuar (pika 2 më poshtë), kuadrin për bilancin e masës (pika 3 më poshtë) dhe treguesin e kërkesave për verifikimin e përputhshmërisë (pika 4 më poshtë).

Parimet

Programi i menaxhimit të tretësve shërben për qëllimet e më poshtme:
verifikimin e përputhshmërisë sipas përcaktimit të pikës 1 të kreut VIII;
identifikimin e mundësive për pakësime të ardhshme;
sigurimin për publikun të informacionit mbi konsumin dhe shkarkime të tretësve dhe përputhshmërinë e tyre me kërkesat e këtij vendimi.

Përkufizime

Përkufizimet e mëposhtme japin bazat për kryerjen e bilancit të masës.

Inputi i tretësve organikë (I):

I1 Sasia e tretësve organikë ose sasi të tyre në përzierjet e blera të cilat janë përdorur si input në një proces të caktuar në harkun kohor për të cilin llogaritet bilanci i masës.

I2 Sasia e tretësve organikë ose sasia e tyre në përzierjet e rikuperuar/rigjeneruar dhe ripërdorur në

inputin e tretësve në këtë proces. (Tretësi i ricikluar llogaritet sa herë që përdoret për të kryer veprimtarinë.)

Produktet e tretësve organikë (O):

O1 Shkarkimet në mbetjet e gazta.

O2 Tretësit organikë që kanë humbur në ujë. Në qoftë se është e përshtatshme, kur llogaritet O5, merret parasysh trajtimi i ujërave të ndotur.

O3 Sasia e tretësve organikë që mbeten si ndotje ose mbetje në produktet që rezultojnë nga procesi.

O4 Shkarkimet e pakapura në ajër të tretësve organikë. Kjo përfshin ventilimin e përgjithshëm të dhomave, ku ajri çlirohet në mjedisin e jashtëm nëpërmjet dritareve, dyerve, ventilatorëve dhe të çarave të ngjashme.

O5 Tretësit organikë dhe/ose përbërësit organikë që kanë humbur gjatë reaksioneve kimike ose fizike (përfshirë për shembull ato që janë shkatërruar, p.sh., nga incinerimi, në mbetjet e tjera të gazta, gjatë trajtimit të ujërave të ndotur apo ato që janë kapur, p.sh., përmes adsorbimit për sa kohë ato nuk llogariten sipas O6, O7 ose O8).

O6 Tretësit organikë që ndodhen në mbetjet e grumbulluara.

O7 Tretësit organikë ose tretësit organikë që gjenden në përzierjet që shiten ose synohet të shiten në treg si produkte.

O8 Tretësit organikë që gjenden në përzierjet e rikuperuara/rigjeneruara për ripërdorim por jo si input në proces, për sa kohë që nuk llogariten sipas O7.

O9 Tretësit organikë të shkarkuar në rrugë të tjera.

Udhëzim për përdorimin e programit të menaxhimit të tretësve për verifikimin e përputhshmërisë

Përdorimi i programit të menaxhimit të tretësit përcaktohet nga kërkesa e veçantë që duhet verifikuar, si më poshtë:

Verifikimi i përputhshmërisë me opsionin e pakësimit të shkarkimeve që jepet në shtojcën IIB, me vlerën kufi të shkarkimit total të shprehur si shkarkim i tretësve për njësi produkti ose siç thuhet ndryshe në shtojcën IIA.

Për të gjitha veprimtaritë që përdorin skemën e pakësimit të shkarkimeve sipas shtojcës IIB, për të përcaktuar konsumin (C) programi i menaxhimit duhet të hartohet çdo vit. Konsumi mund të llogaritet sipas ekuacionit: $C = I1 - O8$.

Gjithashtu, për të nxjerrë shkarkimin vjetor referencë dhe shkarkimin e synuar për çdo vit, paralelisht me sa më lart duhet të përcaktohet lënda e ngurtë që përdoret në veshje/lyerje.

Për vlerësimin e përputhshmërisë me vlerën kufi të shkarkimit total të shprehur në shkarkimet e tretësve për njësi produkti ose siç shprehet ndryshe në Shtojcën IIA, programi i menaxhimit të tretësve për përcaktimin e shkarkimeve (E) duhet të bëhet çdo vit. Shkarkimet mund të llogariten sipas ekuacionit: $E = F + O1$

Ku F është shkarkim fluruese sipas përcaktimit në seksionin (ii) (a). Shifra e shkarkimit duhet më pas të pjesëtohet nga parametri i produktit përkatës.

Për vlerësimin e përputhshmërisë me kërkesat e germës “b” (ii) të pikës 5 të kreut IV, për të përcaktuar shkarkimet totale nga të gjitha veprimtaritë në fjalë programi i menaxhimit të tretësve duhet të hartohet çdo vit. Kjo shifër duhet më pas të krahasohet me shkarkimet totale që mund të rezultojnë në qoftë se kërkesat e shtojcës II do të ishin plotësuar për secilën veprimtari më vete.

Përcaktimi i shkarkimeve fluruese për krahasimin me vlerat e shkarkimeve fluruese në shtojcën IIA:

Metodologjia

Shkarkimet fluruese mund të llogariten sipas ekuacionit:

$$F = I1 - O1 - O5 - O6 - O7 - O8$$

Ose

$$F = O2 + O3 + O4 + O9$$

Kjo sasi mund të përcaktohet nga matja e drejtpërdrejtë e sasive. Një llogaritje e ngjashme mund të bëhet me mjete të tjera, për shembull duke përdorur eficiencën e kapjes së këtyre shkarkimeve nga ky

proces.

Vlera e shkarkimeve fluruese është shprehur si proporcion i inputit, që mund të llogaritet sipas ekuacionit:

$$I = I1 + I2$$

Shpeshësia

Përcaktimi i shkarkimeve fluruese mund të bëhet nga një grup matjesh të shkurtra por gjithëpërfshirëse dhe nuk ka nevojë të bëhet përsëri derisa pajisja të modifikohet.

SHTOJCA IV MONITORIMI I SHKARKIMEVE

Kanalet në të cilat pajisja e zvogëlimit të shkarkimeve të gazeve është e lidhur, dhe që në pikën e fundit të shkarkimit lëshon më shumë se një mesatare prej 10 kg/h të karbonit organik total, do të monitorohet vazhdimisht për përputhshmëri.

Në rastet e tjera, AKM-ja do të sigurojë që të kryhen matje të vazhdueshme ose matje periodike. Për matjet periodike do të merren, të paktën, tre nga vlerat e matjeve gjatë çdo ushtrimi të matjes.

Matjet nuk janë të nevojshme të kryhen në rastin kur pajisja fundore e zvogëlimit të shkarkimeve nuk është e nevojshme të jetë në përputhje me këtë vendim.